

Sepulkrální památky v areálu kostela v Malém Boru na Horažďovicku

VLADIMÍR ČERVENKA – DAVID TUMA

Příspěvek je věnován sepulkrálním památkám v areálu kostela sv. Maří Magdaleny v Malém Boru (okr. Klatovy). Jde o náhrobníky dochované z období renesance a baroku v interiéru svatyně, připomínající někdejší šlechtu sídlící v územním obvodu maloborské farnosti a místní duchovní správce, o kryptu hraběcího rodu Rumerskirchů, zřízenou na počátku 19. století, ale i o jejich nikdy nerealizovanou pohřební kapli, která měla být postavena na hřbitově. Nejmladší památku zkoumaného typu v areálu kostela tvoří pohřební kaple z roku 1921, jež se váže k postavě a rodině místního stavitele Václava Benedykta.

Klíčová slova: Malý Bor — areál kostela sv. Maří Magdaleny — náhrobníky — krypta Rumerskirchů — pohřební kaple rodiny Benediktovy

Ves Malý Bor se nachází 5 km směrem na západ od Horažďovic. V písemných pramenech je uváděna poprvé roku 1243, kdy se po ní psal Dluhomil, syn Bohuslava a jeden z předků slavného rodu pánů z Velhartic včetně jeho dalších větví, méně známých a majetných.¹ Svůj přívlastek Malý, původně Menší (*Minor Bor*), doložitelný od 14. století, vesnice získala pro odlišení od stejnojmenné

vsi ležící severně od Horažďovic, dnes s názvem Velký Bor. V 15. století se objevuje načas i alternativní název *Panský Bor*.²

1 KNOLL, V.: *Páni z Velhartic*, s. 26–29, 457–458.

2 PROFOUS, A.: *Místní jména v Čechách*, 1. díl, s. 130–131.

Obr. 1. Malý Bor (okr. Klatovy), kostel sv. Maří Magdaleny. Celkový pohled od jihovýchodu. (Foto V. Červenka, 2017)

Obr. 2. Malý Bor, kostel sv. Maří Magdaleny. Renesanční dětský dvojnáhrobník. (Foto D. Tuma, 2017)

Dominantou Malého Boru je farní kostel sv. Maří Magdaleny,³ jenž má pětibocí uzavřený presbytář, k němu připojenou sakristii a hranolovou věž. Kostel je cennou památkou pozdně románské církevní architektury v jihozápadních Čechách. Jeho vznik je kladen přibližně do období let 1200–1220. Hmotové řešení odkazuje na dosah vlivu strakonické stavební huti.⁴ Výstavba kostela pravděpodobně souvisela s osobami výše zmíněných šlechticů Bohuslava a Dluhomila z Boru.

Areál kostela je obehnan ohradní zdí z lomového kamene, k níž se na jižní straně přimyká stavba márnice. V sousedství stojí areál barokní fary.⁵

V písemných pramenech je kostel poprvé uveden roku 1352 jako farní svatyně. Náležel do prácheňského děkanátu a byl tehdy i jeho střediskem, neboť místní farář zastával současně funkci děkana.⁶ Byl jím zřejmě Albert, připomínaný ještě roku 1379.⁷

Patronát nad kostelem vykonávali šlechtičtí majitelé místního zboží, které tvořilo až do sklonku 15. století samostatný statek, jehož správním střediskem byla tvrz. Později byla ves majetkoprávně rozdělena, což trvalo do roku 1594, kdy došlo k jejímu opětovnému sjednocení a začlenění do panství Horažďovice. K němu příslušela až do konce patrimoniální správy v roce 1850.⁸ Patronátní právo vůči kostelu stále zůstalo majiteli panství (velkostatku), a to až do roku 1945.

Zatímco stavba kostela se těší pozornosti odborníků, dosud méně známé jsou sepulkrální památky dochované v něm a v jeho areálu.

Náhrobníky

Kostel v Malém Boru byl asi už od svého založení pohřbištěm osob, které hrály v místě významnější roli. Předně šlo o rodinu zakladatele a patrona, pak o jejich nástupce ve vlastnictví zdejšího pozemkového majetku, šlechtu z okolí

3 Areál, kulturní památka od roku 1958, rejstř. č. 35709/4-3121 Ústředního seznamu kulturních památek.

4 K nástinu stavebního vývoje kostela srov. BARVÍŘ, J. L.: *Farnost maloborská u Horažďovic*, s. 102. MENCL, V.; BENEŠOVSKÁ, K.; SOUKUPOVÁ, H.: *Předrománská a románská architektura v západních Čechách*, s. 42. UPČ 2, s. 347. LÍBAL, D.: *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek*, s. 247. KOUTEK, T.: *Románské kostely Čech*, s. 237–239.

5 Areál, čp. 3, kulturní památka od roku 1958, rejstř. č. 20961/4-3122 Ústředního seznamu kulturních památek.

6 RDP, s. 67.

7 RBMV, 1. svazek, 1. díl, s. 61, č. 203.

8 K majetkoprávním dějinám srov. SEDLÁČEK, A. (1895): *Hrady, zámky a tvrze Království českého*, 11. díl, s. 215–216, 262. NA, Desky zemské větší 171, fol. B 12.

vymezeného farním obvodem a v neposlední řadě o místní duchovní správce. Ze středověku se v kostele nedochovály žádné sepulkrální památky, a také písemné prameny v tomto směru mlčí. Nejstarší hmotné doklady pohřbívání pocházejí až z období renesance. Jde o několik náhrobních kamenů původně umístěných v podlaze. J. Schaller se zmiňuje o třech náhrobnících rodu Boubínských z Újezda; pro bližší identifikaci částečně cituje i náhrobní nápisy. Na jedné desce se podle něj dalo číst *Zdeniek Baubinsky z Augezdu w Trzebomislizyech vmržel 1616*, na druhém *Vrozena Panna Maria Baubinska w Panu vsnula 1605* a na třetím *1606 Vmržel Vrozeny Pan Diwiss Baubinsky*.⁹ Stejně údaje uvádí J. Trajer s tím, že nápisy jsou již nečitelné.¹⁰ J. L. Barviř upřesňuje, že jde o mramorové náhrobníky, a přidává k nim další dva – jeden s fragmentem nápisu v kapitále: *VMRZELA EWA DCERA VROZENEHO P. ZDENKA*; druhý pískovcový, předtím nikde neuváděný, deska o rozměrech 172 × 83 cm, v jejímž středu byl úplný erb s figurou býka ve štítu i v klenotu a s nápisem, pravděpodobně provedeným gotickou minuskulí, z něhož byl autor schopen rozluštit (vytušit) jen fragmenty: [...]*a welkobar z radessina na swa[.].tu na mi[...].ev[?] a tuto leží [...]*; reliéf byl tehdy již značně sešlapaný.¹¹

Dnes lze bezpečně lokalizovat tři bezprostředně na sebe navazující figurální náhrobní desky, umístěné v podlaze při východní zdi severní kaple. V prvním případě jde o žulový dětský dvojnáhrobník (87 × 105 cm), po jehož obvodu i středem byl veden nápis provedený vtesanou kapitálou, z něhož je čitelná pouze část na pravé straně: *EWA DCERA VROZENEHO P. ZDENKA*, což koresponduje s údaji od J. L. Barviře. Druhá deska, situovaná severojižním směrem, přiléhá k prvnímu náhrobníku svou kratší stranou. Je zhotovena z bílého mramoru, má rozměry 182 × 77 cm a zdobí ji hrubě provedená postava rytíře, opírajícího se pravíci o otevřenou přilbu. Další detaily včetně nápisu nejsou pro značnou setřelost reliéfu zřetelné.

Svým provedením je nejzajímavější třetí náhrobník o rozměrech 80 × 115 cm, ze šedého mramoru. Většinu jeho plochy vyplňují čtyři dětské figury, dvě větší, mezi nimiž je umístěn úplný erb, a dvě menší v povijanech. I v tomto případě je reliéf velmi sešlapaný. Z erbu jsou dobře vidět pouze tři pera v klenotu, jaká najdeme u Boubínských z Újezda.¹² V horní části desky a při jejím pravém okraji se dochovaly zbytky nápisu provedeného vtesanou frakturou: [...]*oz[y] / [...].eny pan / [...].e[zda] / Leta [16]13 Umrzel urozeni Pan / [...]. / [...]*.

Právě popsané náhrobníky lze víceméně ztotožnit s těmi, které uvádí literatura. Představují pozůstatek rodového pohřebiště Boubínských z Újezda. Jde konkrétně o Zdeňka Boubínského († 1616), jemuž můžeme bezpochyby přisoudit desku s postavou rytíře, a o jeho děti z manželství s Annou Řesanskou z Kadova.¹³ Boubínští z Újezda byli od roku 1558 majiteli zemskodeskového statku Třebomyslice v maloborské farnosti.¹⁴ Po smrti posledního příslušníka rodu, Nabky Anny v roce 1678, přešel statek do vlastnictví jejího manžela Beneše Hroznaty svobodného pána z Vrtbů ovšem jako místo pohřbu upřednostňoval klášter minoritů v Horažďovicích, kde byla 30. 3. 1678 pochována právě i Nabka Anna.¹⁵

Poslední v literatuře zmiňovaný náhrobník se nepodařilo v kostele zjistit. J. L. Barviř se pokoušel o vlastní výklad

Obr. 3. Malý Bor, kostel sv. Maří Magdaleny. Náhrobník faráře Karla Ignáce Tichého († 1708). (Foto D. Tuma, 2017)

historických souvislostí podmiňujících jeho přítomnost zde, ale nepřesně, především pro mylnou interpretaci nápisu. Deska totiž jistě kryla hrob příslušníka rodu Předborů z Radešína (Radejšína), jehož erbovním znamením byl krácející býk (vůl).¹⁶ V úvahu přichází nejspíše

9 SCHALLER, J.: *Topographie des Königreichs Böhmen*, 3. Theil, s. 202.

10 TRAJER, J. *Historisch-statistische Beschreibung der Diocese Budweis*, s. 506.

11 BARVIŘ, J. L.: *c. d.*, s. 103.

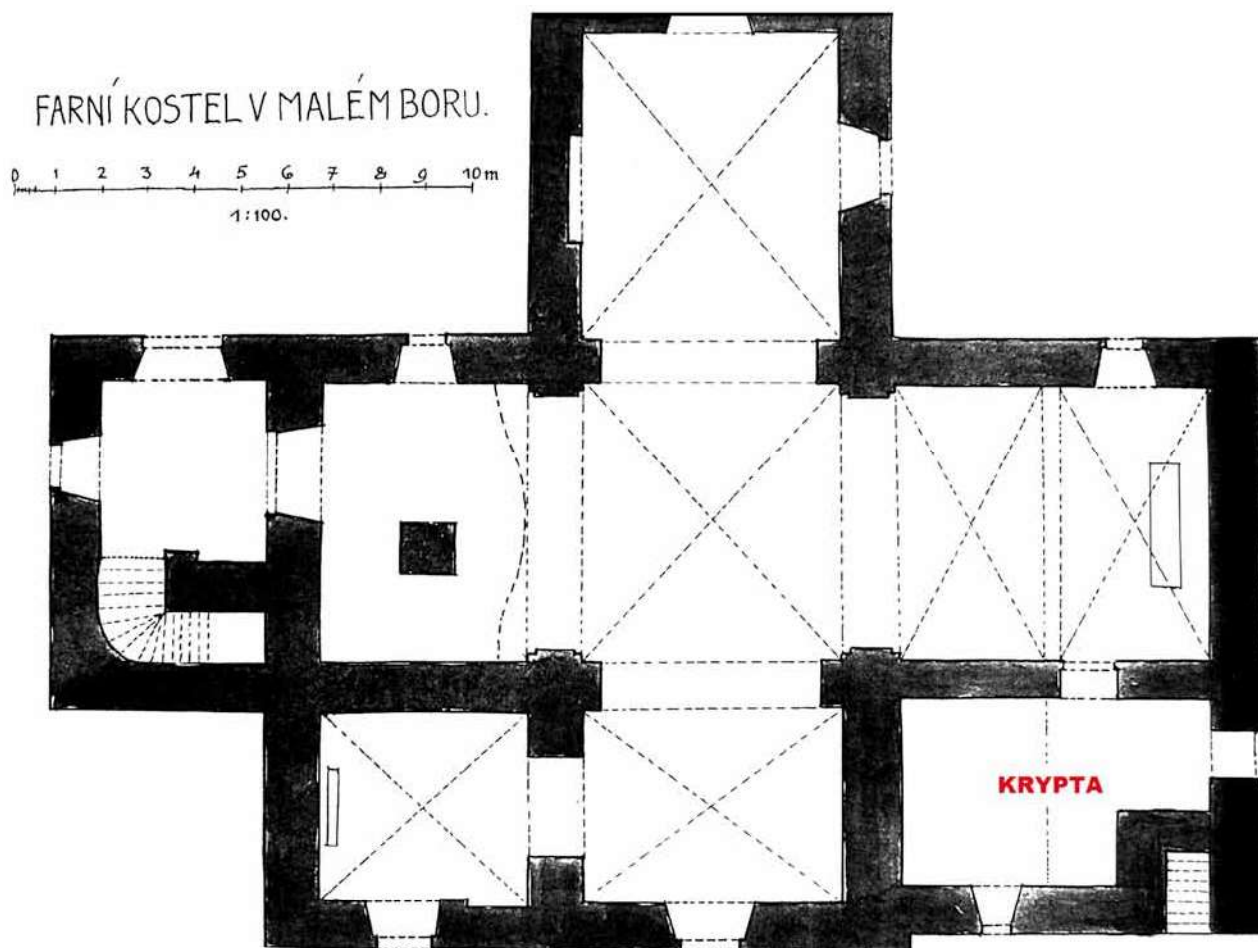
12 K erbu Boubínských z Újezda srov. SEDLÁČEK, A. (1925): *Českomoravská heraldika*, s. 252.

13 Bližší genealogické souvislosti srov. NA, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 92.

14 SEDLÁČEK, A. (1895), *c. d.*, s. 217.

15 Srov. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Horažďovice 02, fol. 91v, 101r, 102v, 103r; sign. Malý Bor 01, fol. 191r, 208v; sign. Malý Bor 02, fol. 394r, 397r, 397v.

16 SEDLÁČEK, A. (1925), *c. d.*, s. 207.

Obr. 4. Anonym: Farní kostel v Malém Boru. Plán. 40. léta 20. století. Rys tuší na papíře. Grafické měřítko. Poloha krypty Rumerskirchů pod sakristií vyznačena dodatečně. (Městské muzeum Horažďovice, reprofoto a úpravy autoři, 2016)

Jan Předbor, jenž zemřel asi roku 1543 a byl ženat s Evou, dcerou Jana Chrástského z Chrástu na Třebomyšlicích. Právě od Friedricha a Kryštofa Chrástských, synů Janových, pak v roce 1558 zakoupili tento statek Boubínští z Újezda.¹⁷

Stranou větší pozornosti odborné literatury dosud zůstal náhrobník zasazený patrně druhotně v západní zdi předsíně kostela.¹⁸ Jde o žulovou desku o rozměrech 137 × 75 cm, v jejíž horní třetině se nalézá znak – ve štítu kotva přecházející v kříž a stejné znamení v klenotu. Po stranách znaku jsou litery *C J – T*, provedené vtesanou kapitálou. Další dvě třetiny desky vyplňuje patnáctiřádkový český nápis, provedený stejným písmem a technikou, jenž představuje pozoruhodný příklad barokního sepulkrálního textu, navíc rýmovaného. Tento nápis zní: *C[AROLVS] J[GNATIVS] – T[ICHY] // JA TV LEZYM PATER TICHY / NIKDA TISSY GAKO NINY / AZ DO MEHO WSKRZISENY / SEDVMDESATE DWIE LETHA / TRWAL BIECH MEHO ZIWOTA / W BIDIE TOHOTO SWIETA / TRZIDCET DEW[IET] LE[TH] SEM RZID[IL] / TENTO KOSTEL DVSS[E] SLAWIL / AZ SEM Y MAV WYPVSTIL / TISICZYHO SEDMISTEHO / OSMYHO ZARZY DRVHYHO / DNE ANDIELA STRAZNYHO / WY GENZ TOTO CZTETE TYSSE / RCZETE AT GEST V GEZISSE / CZO NEGSPISSE MA DVSSSE.*¹⁹

Náhrobník patří P. Karlovi Ignáci Tichému, jenž byl druhým v pořadí farářů maloborské farnosti v době jejího nového obsazení po třicetileté válce. Roku 1669 vystřídal v této funkci Václava Knopfa,²⁰ a duchovní správu v Malém Boru vedl až do své smrti 2. 9. 1708, to je 39 let, jak náhrobní nápis zdůrazňuje. K heraldické složce na náhrobníku je nutné podotknout, že nepředstavuje rodový erb, ale osobní znak, koncipovaný tak, jak bylo tehdy u nižších duchovních obvyklé. Kotva s křížem zde představuje nejspíš obecné symboly základních křesťanských ctností – víry a naděje.

Hrobka rodu Rumerskirchů

Kromě náhrobníků se starší literatura zmiňuje také o kryptě hraběcího rodu Rumerskirchů, majitelů horažďovického panství.²¹ J. L. Barvíř ji správně lokalizuje do prostoru

17 NA, Desky zemské větší, 43, fol. E 12-12'. SEDLÁČEK, A. (1895): c. d., s. 216.

18 UPČ 2, s. 347, uvádějí letopočet 1708.

19 K přepisu textu srov. Městské muzeum Horažďovice, sign. TA 244d.

20 BARVÍŘ, J. L., c. d., s. 103.

21 TRAJER, J.: c. d., s. 506.

Obr. 5. Malý Bor, kostel sv. Maří Magdaleny. Krypta Rumerskirchů. (Foto D. Tuma, 2017)

pod sakristií, ale domnívá se, že pod podlahou kostela je ještě jeden pohřební prostor, jak podle něj dosvědčují dochované náhrobníky.²² Ty ale s největší pravděpodobností kryly jen samostatné hroby.

Zatím první zjištěnou výslovnou zmínku o pohřební kryptě hrabat Rumerskirchů (*Todtengruft für die Familie der Grafen von Rumerskirch, sehr klein*) obsahuje pozůstalostní inventář po faráři Karlu Praesensovi z 29. 9. 1833.²³ Do krypty se vstupuje z jižní strany kostela malým vchodem se žulovým ostěním a novodobými dřevěnými dvířky. Dvířka zhotovil asi před dvaceti pěti lety Karel Dvořák z Malého Boru čp. 151 poté, co původní dveře poškodil zloděj, který se chtěl přes hrobku vloupat do kostela.²⁴ Dolů vede kamenné schodiště. Krypta je valeně klenutá, na jižní straně se nachází větrací otvor, zvenku zaslepený. Na západní stěně je zavěšen litinový kříž a před ním umístěno klekátko. Při severní stěně spočívají na dvou hrubě opracovaných trámech, podložených třemi příčnými hranoly, čtyři rakve, z toho tři s ostatky dospělých osob (jedna má odsunutě víko, takže je vidět tělo nebožtíka) a jedna dětská s propadlým víkem. Na protější straně jsou složena prkna z další dětské rakve. Tamtéž volně leží dvě kovové funerální destičky původně připevněné na rakvích. První je barokní, profilovaná, o rozměrech 27,5 cm × 20 cm. Nese šestirádkový latinský nápis provedený rytou kapitálou: *SE-RENISSIMA DUX DE / SLESWIG HOL[STEIN]: PRIN[CIPISSA]: REG[NANS]: DE LÖ / WENSTEIN WERT[HEIM]:*

Obr. 6. Malý Bor, kostel sv. Maří Magdaleny, krypta Rumerskirchů. Destička z rakve Marie Karoliny kněžny zu Löwenstein-Wertheim, rozené von Schleswig-Holstein-Wiesenburg († 1765). (Foto V. Červenka, 2017)

*M[ARIA]: CAROLINA D[OMIN]A / IN HORAZ[DIOWITZ]: WEZDORF etc. NATA DIE 18 / FEBR[UARI]: 1718: OBIIT IN D[OMI]NO DIE 4 IUNII / 1765 R[EQUIESCAT]: I[N]: P[ACE]:.*²⁵

Druhá destička 24,5 × 23 cm obsahuje osmířádkový, rovněž latinský nápis v ryté kapitále: *CELSISSIMA D[OMINA]: D[OMINA]: IOSEPHA / S[ACRI] R[OMANI] I[MPE-RII] PRINCEPS DE LOEWENSTEIN / WERTHEIM CONDOMINA IN / HORAZDIOWITZ && / NATA BARONISSA DE STIP / PLIN A[NNO]: D[OMINI]: MDCCXXXV / XXII. APRILIS OBIIT / V MARTII MDCCXCIX.*²⁶

Rod Rumerskirchů vlastnil od roku 1799 panství Horažďovice a měl patronát nad farním kostelem v Malém Boru, a zřejmě proto začal využívat prostor zdejší, patrně již dříve existující krypty. Byl to jiný rod než Rumerskirchové sídlící v 18. století na nedalekých Chanovcích. Horažďovičtí Rumerskirchové byli potomky Johanna Michaela Edmunda Rommerskircha (křtěn 25. 1. 1715, † 3. 12. 1769), komorního rady a hofmistra Löwensteinů v dolnofranském Kleinheubachu, a jeho manželky Anny Marie Josephy von Stipplin (23. 4. 1735–5. 3. 1799), která se po smrti manžela provdala za jeho zaměstnavatele a zřejmě už předtím svého milence knížete Karla Thomase zu Löwenstein-Wertheim. Po něm zdělila Horažďovice. Její syn z prvního manželství Johann Bernhard (* 26. 4. 1756) byl roku 1780 povýšen do říšského rytířského stavu s predikátem *von Romerskirchen*. V roce 1783 mu byl udělen říšský panský a roku 1803 český a bavorský hraběcí stav, oboje s již pozmeněným přídomkem *von Rumerskirch*. Mezitím

22 BARVÍŘ, J. L.: c. d., s. 103.

23 SOKA Klatovy, Římskokatolická farnost Malý Bor, č. 126.

24 R. Faltys, starosta obce Malý Bor, ústní sdělení 13. 10. 2017.

25 *Nejjasnější vévodkyně von Schleswig-Holstein, panující kněžna von Löwenstein-Wertheim, Maria Carolina, paní na Horažďovicích, Wetzdorfu atd., narozena dne 18. února 1718, zemřela v Pánu dne 7. června 1765. Necht' odpočívá v pokoji.*

26 *Nejvznešenější paní, paní Josepha, říšská kněžna von Löwenstein-Wertheim, spolumajitelka Horažďovic atd., rozená baronka von Stipplin léta Páně 1735, dne 13. dubna, zemřela 5. března 1799.*

Carl Graf Rumerskirch, Herr auf Konnarowitz, Windig-Jenikau und Braunschau, und **Friedrich Graf Rumerskirch**, k. k. Lieutenant in der Armee, Herr auf Altenbuch, geben die für sie schmerzlichste Nachricht von dem Ableben ihrer innigst verehrten Mutter **Anna**, verwitweten **Gräfin Rumerskirch**, gebornen **Hildprandt**, Freiin von und zu **Ottenhausen**.

Sie starb mit den heiligen Sakramenten der Sterbenden versehen, fromm ergeben in den Willen des Allerhöchsten nach längerer Krankheit am 30. Mai früh um 8 Uhr am Darmbrande im 66. Lebensjahre.

Nach dem Willen der Verbliebenen wird die Leiche am 31. Mai in Prag Abends 7 Uhr in der Stille eingesegnet, dann nach Horazdowitz abgeführt und in der Familiengruft in Kleinbor am 2. Juni beigesetzt; an demselben Tage werden ebendasselbst und am 5. Juni um 10 Uhr Vormittags in der Pfarrkirche zu Maria Schnee in Prag die stillen Seelenmessen abgehalten werden.

Prag, am 30. Mai 1841.

Obr. 7. Úmrtí oznámení Marie Anny hraběnky von Rumerskirch, rozené svobodné paní Hildprandt von und zu Ottenhausen. 30. 5. 1841. (Archiv Národního muzea, reprofoto autoři, 2016)

získal v roce 1797 český inkolát.²⁷ O dva roky později převzal jako dědictví po matce horažďovické panství. To setrvalo v majetku rodu do roku 1834, kdy ho Karl Borromäus hrabě von Rumerskirch prodal knížeti Rudolfovi Kinskému ze Vchynic a Tetova.²⁸

Zatímco Anna Marie Josepha Rumerskirchová, poslední Löwensteinová, nalezla místo posledního odpočinku u horažďovických minoritů, rodina jejího syna Johanna Bernharda si vybrala právě kostel sv. Maří Magdaleny v Malém Boru. Farní matriky zemřelých uvádějí, že byli v Malém Boru pohřbeni následující členové rodu: 22. 10. 1807 Maria Christina Johanna hraběnka von Rumerskirch, dcera Johanna Bernharda hraběte von Rumerskirch a Marie Anny Barbary Aloisie Magdaleny Gabriely, rozené svobodné paní Hildprandtové von und zu Ottenhausen pokřtěna 23. 5. 1807 v Praze, † 21. 10. 1807 v Horažďovicích;²⁹ 9. 1. 1811 Moritz Ludwig Gabriel hrabě von Rumerskirch, syn týchž rodičů, pokřtěn 22. 1. 1806 v Praze, † 4. 1. 1811 v Praze;³⁰ 19. 2. 1814 Maria Anna Vincentia Ferreria Gabriela hraběnka von Rumerskirch, dcera týchž rodičů, pokřtěna 31. 12. 1808 v Praze, † 15. 2. 1814 v Praze;³¹ 28. 1. 1829 Johann Bernhard hrabě von Rumerskirch, pán na Horažďovicích, královský bavorský tajný rada a nositel velkokříže ruského Řádu sv. Stanislava, 26. 4. 1756–24. 1. 1829 v Praze;³² 26. 12. 1830 Georg Franz hrabě von Rumerskirch, syn Johanna Bernharda hraběte von Rumerskirch z prvního manželství s Marie-Antoinette Charlotte Jeanne Bouët komtesou de Martange, 21. 6. 1781 v Albersweileru – 24. 12. 1830 v Horažďovicích;³³ a 2. 6. 1841 Maria Anna Barbara Aloisia Magdalena Gabriela hraběnka von Rumerskirch, rozená svobodná paní Hildprandt

von und zu Ottenhausen, vdova po Johannu Bernhardovi hraběti von Rumerskirch, * 4. 12. 1775 v Praze, provdána 19. 11. 1801 v Blatné, † 30. 5. 1841 v Praze.³⁴

27 RÖDL, V.: *Eine fragwürdige Adelserhebung in der Spätzeit des Alten Reiches: J. B. von Rumerskirch*, s. 469–488. NA, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 900. MERAVIGLIA-CRIVELLI, R. J.: *Der böhmische Adel*, s. 165–166. *Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser*, 1909, s. 750–751. *Genealogisches Handbuch des Adels*, 1973, s. 268. *Persoonlijke gegevens Eduard Vrijher van Rumerskirch* [online]. *Persoonlijke gegevens Maria Josephine van Stipplin* [online]. AHMP, Heraldická sbírka (Rentzova), sign. AMP K1-5965.

28 SOMMER, J. G.: *Das Königreich Böhmen: statistisch-topographisch dargestellt*, 8. Band, s. 169.

29 AHMP, Sběrka matrik, sign. PMS N2, fol. 277. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 12, pag. 16.

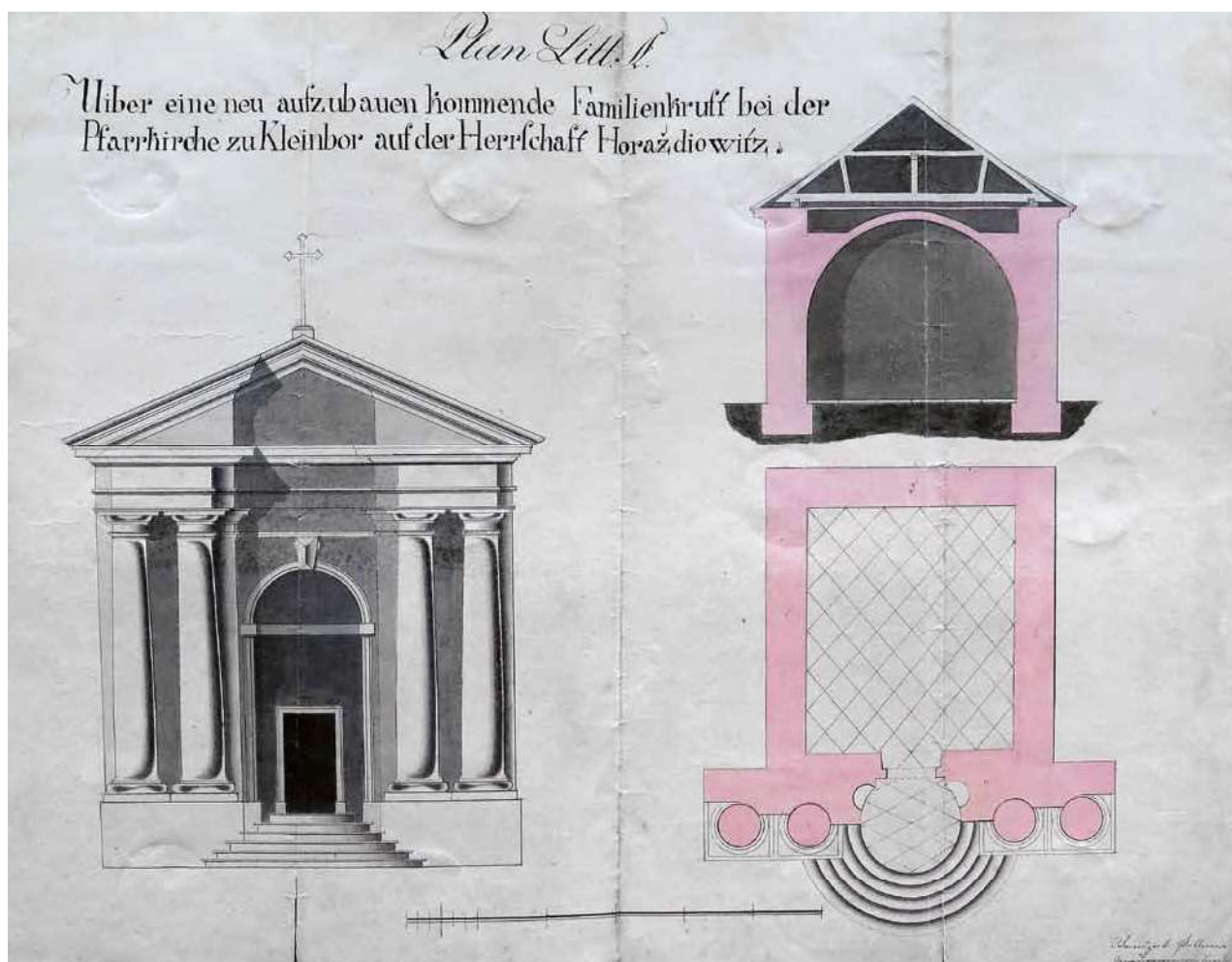
30 NA, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 900. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 12, pag. 21.

31 AHMP, Sběrka matrik, sign. PMS N2, fol. 323. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 12, pag. 26.

32 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 14, pag. 9. Johann Bernhard von Rumerskirch byl rovněž majitelem bavorských statků Weisendorf a Schmittelberg. Srov. *Familienkalender auf das gemeine Jahr 1813*, s. 27. KUNSTMANN, H.: *Schloss Guttenberg und die früheren oberfränkischen Burgen des Geschlechts*, s. 305.

33 NA, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 900. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 14, pag. 12.

34 AHMP, Sběrka matrik, sign. ŠT N9, pag. 302. SOA v Třeboni, Sběrka matrik, sign. Blatná 17, pag. 29. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 14, pag. 36.

Obr. 8. Autorsky neurčeno: Plán A, návrh novostavby rodinné hrobky u kostela v Malém Boru na panství Horažďovice. 1831–1845. Kolorovaný rys tuší na papíře, 47,5 × 36,2 cm. Grafické měřítko (vídeňské sáhy). Signováno – Václav Polena, zednický mistr. (Státní oblastní archiv v Plzni, reprofoto autoři, 2016)

V prvních pěti uvedených případech matricy pouze lakonicky konstatují, že místem pohřbu byl Malý Bor. Není tedy blíže určeno, zda se jednalo o rodinnou kryptu. Až u Marie Anny Rumerskirchové je zmíněno, že byla k poslednímu odpočinku uložena v maloborské domovní kryptě. Tento údaj přímo koresponduje s úmrtním oznámením, že podle ustanovení zesnulé bude její tělo po tichých zádušních obřadech v Praze převezeno do Horažďovic a 2. 6. pochováno v rodinné kryptě v Malém Boru.³⁵ V této době ale její rodina horažďovickým panstvím, a tím i patronátním právem ke zdejšímu kostelu již několik let nedisponovala, a tak musela dát k pohřbu svolení tehdejší majitelka a patronka kostela, ovdovělá kněžna Wilhelmina Elisabeth Kinská, rozená Colloredo-Mannsfeld.³⁶

Počet v kryptě dochovaných rakví a jejich pozůstatků se rozchází s počtem osob, které zde byly pohřbeny (chybí například jedna dětská rakev). Dále byly v kryptě nalezeny dvě kovové destičky z rakví obou manželů knížete Karla Thomase z Löwenstein-Wertheim, Marie Karoliny vévodkyně von Schleswig-Holstein-Wiesenburg († 4. 6. 1765) a Anny Marie Josephy svobodné paní von Stipplin († 5. 3. 1799). Zatím se však nepodařilo

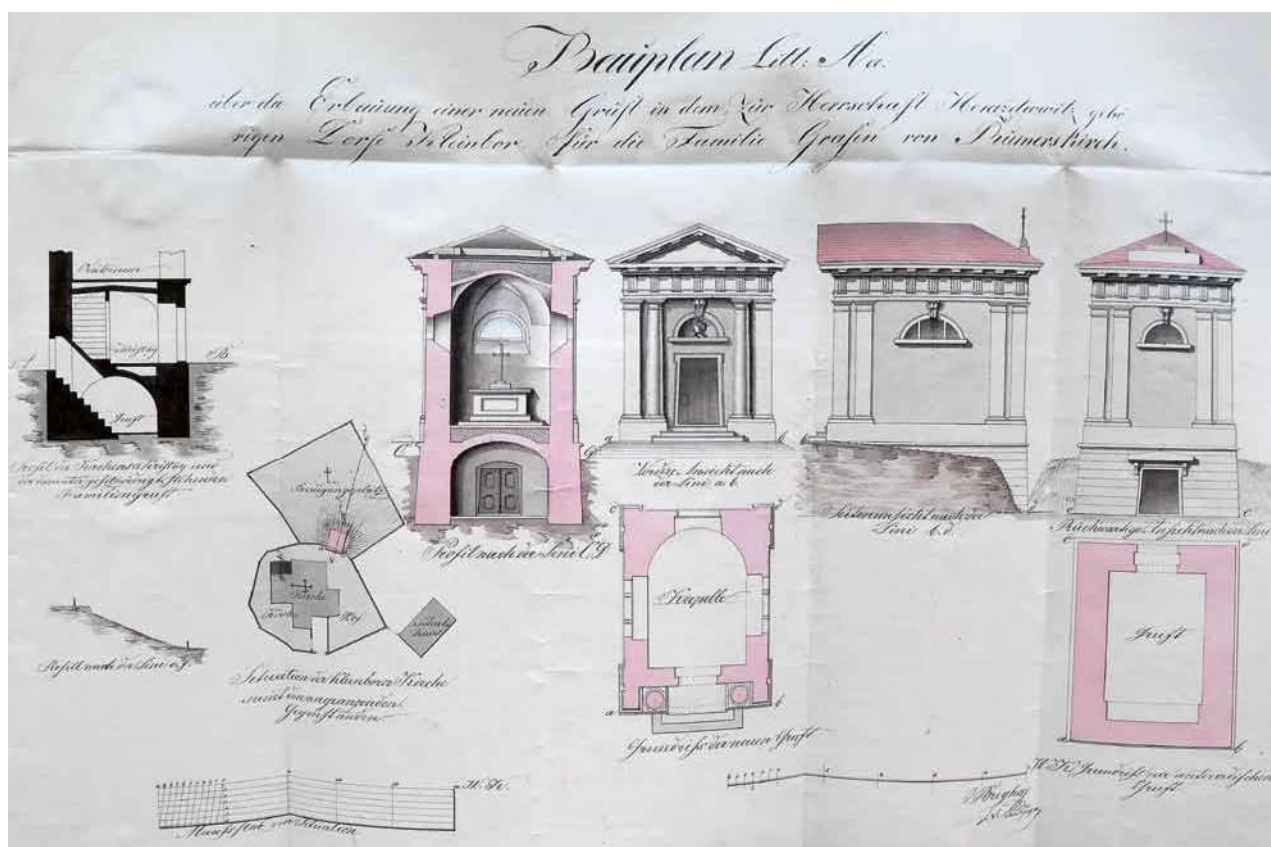
objasnit, proč v kryptě vůbec jsou; obě manželky byly pohřbeny v minoritském klášterním kostele sv. Michaela Archanděla v Horažďovicích, což dokládají matriční zápisy.³⁷

Nevyhovující stav krypty, hlavně její stísněnost, jak uvádí výše zmíněný inventář z roku 1833, byl bezpochyby důvodem, proč Rumerskirchové uvažovali v třicátých letech 19. století o výstavbě nové a reprezentativnější volně stojící kaple s podzemním pohřebním

35 *Nach dem Willen der Verblichenen wird die Leiche am 31. Mai in Prag Abends 7 Uhr in der Stille eingesegnet, dann nach Horaždiowitz abgeführt und in der Familiengruft in Kleinbor am 2. Juni beigesetzt.* Ve stejném smyslu vyznívá údaj o místě pohřbu jejího manžela Johanna Bernharda von Rumerskirch, ačkoli není na úmrtním oznámení přesně lokalizováno: *Der Leichnam des Verblichenen wird am 26. d. um 4 Uhr nachmittags eingesegnet, sonach zur Beisetzung in die Familiengruft auf die Herrschaft Horaždiowitz überführt.* Srov. ANM, Sběrka genealogická CH, sign. CH24.

36 SOkA Klatovy, římskokatolická farnost Malý Bor, č. 126.

37 Srov. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Horažďovice 07, fol. 188r, sign. Horažďovice 15, fol. 8.

Obr. 9. Autorsky neurčeno: Stavební plán Aa, návrh novostavby hrobky na panství Horažďovice ve vsi Malý Bor pro rodinu hrabat Rumerskirchů. 1831–1845. Kolorovaný rys tuší na papíře, 50,5 × 34,5 cm. Grafické měřítko (vídeňské sáhy). Signováno – Břejha, krajský inženýr. (Státní oblastní archiv v Plzni reprofoto autoři, 2016)

prostorem. Pro tento účel byly vyhotoveny nejméně dva plány s rozpočty nákladů.³⁸ Žádný z nich však nebyl realizován.

Hrobka rodiny Benedyktovy

Fenomén samostatně stojících objektů rodinných hrodek začal v českých zemích na počátku 19. století.³⁹ Reagovalo se na dekret císaře Josefa II. z roku 1783, zakazující pohřbívání v kostelech. Druhý jeho dekret z roku 1787 přímo přikazoval volit místa pohřbu mimo města. Podobu hrodek později fakticky kodifikoval Johann Philipp Joendl (1782–1870) ve své architektonické a stavitelské příručce,⁴⁰ kde uvedl několik návrhů hrodek, jimž předcházelo několik realizací podle návrhu od autora. Od druhé poloviny 19. století se na výstavbě rodinných hrodek podíleli většinou místní stavitelé. Na Horažďovicku vzniklo od 19. století do počátku 20. století několik hrodek, například pro městského stavitele Daniela Mayera či architekta Jindřicha Bublu. Jednou z nich je volně stojící pohřební kaple rodiny Benedyktovy v areálu kostela sv. Maří Magdaleny v Malém Boru.

Kaple vznikla v roce 1921 v neobarokním stylu. Najdeme ji na severozápadní straně zrušené části farního hřbitova. Drobná stavba, vybudovaná na čtvercovém půdorysu, je přistavěna k ohradní zdi hřbitova. Fasády jsou členěny soklem, nárožními pilastrami a výraznou korunní

římsou. Hlavní vstupní průčelí má plochý volutový štít, členěný po obvodu lisenovým rámcem, jenž ve vrcholu přechází v plastické elipsovité zrcadlo s letopočtem 1921, a svazkovým klenákem. Nad ním je oblouk římsy a kamenný latinský kříž na třikrát odstupňovaném soklu. Římsa pod štítem je kryta prejzy. Průčelí je opatřeno osovým, zdobně plasticky bohatým portálem, provedeným ve štku a s polokruhovým obloukem. Supraporta s plastickou římsou má po stranách oválné voluty, v jejím středu se nalézá oválné štukové zrcadlo. Nárožní pilastry stojí na profilované římsě soklu, jenž obíhá po obvodu stavby, a nahoře jsou zdobeny čabrákou s trojúhelníkovou kapkou. Vysoké kladí, opatřené nástavci pilastrů, nese v průčelí nad vstupem nápis *RODINA BENEDYKTOVA*, provedený ve štku majuskulou. Plochou část fasády člení pásová rustika, zvýrazněná do červena probarvenou cementovou omítkou. Sokl a architektonické články jsou provedeny v šedě probarvené cementové omítce. Boční fasády mají oválné okno se šambránou a klenákem, na který dosedá segmentová profilovaná římsa. Technika omítaného zdíva není zřejmá.

38 SOA v Plzni, Vs Horažďovice, inv. č. 529, sign. Pub. Pol. XXXV, fasc. 3, kar 25.

39 PETRASOVÁ, T.: *Utopie a pragmatismus osvícenské architektury: klasicistní hrobky a hřbitovy*, s. 65–78.

40 JOENDL, J. P.: *Die landwirthschaftliche Baukunst*, 3. Theil, s. 12–15, tab. 1–4.

Obr. 10. Malý Bor, areál kostela sv. Maří Magdaleny. Pohřební kaple rodiny Benedyktovy. Pohled od východu. (Foto D. Tuma, 2017)

Původní slohové dřevěné dveře jsou dvoukřídlové, s polokruhovým zakončením. Jejich dolní polovina je členěna do kazet s plastickou výzdobou s motivem latinského kříže v oválu. V horní polovině je barevná vitráž. Oválná okna mají nové výplně; v kapli se však dochovala jedna jejich původní barevná vitrážová výplň.

Interiér má křížovou klenbu s jednoduchým svorníkem. Byl upravován v druhé polovině 20. století; existenci starší výmalby lze rozlišit pod mladšími nátěry. Na západní straně se nalézá mělká nika, jejíž zadní stěna nese geometrickou štukovou plastickou výzdobu. V nice je třístupňový podstavec, na něm stojí čtveřice sloupků – dva na každé straně. Střední část mezi sloupky připomíná drobnou architekturou s pravouhlým výklenkem na uložení pohřebních uren. Tato střední část a sloupky vynášejí nahore deskovou římsu, na které stojí kříž vsazený do stylizovaného skaliska (odkaz na Golgotu). Celkové řešení je odvozeno z oltářní architektury.

Ve středním výklenku jsou pietně umístěny dvě urny se jmény a životopisnými daty zemřelých. Na první je uvedeno *PLUKOVNÍK OTAKAR HRŮŽA * 28. IV. 1871 † 22. VIII. 1932*, na druhé, stojící vedle, je cedulka s nápisem *Čís. 5454 Hružová Marie vdova po plukovníku 57 roků z Horažďovic zemř. 11. července 1942 zpop. 17. července 1942*. Třetí urna spočívá na římsě, opatřena nápisem *ZDEŇKA KULDOVÁ * 28. III. 1890 † 23. XI. 195[7]*.⁴¹

Před nikou se v podlaze nachází mohutná kamenná deska, opatřená reliéfem kříže a čtveřicí ocelových úchyťů, která zakrývá vstup dolů do krypty.

Václav Benedykt, stavitel působící v Horažďovicích, pocházel z Malého Boru. Narodil se 11. 11. 1859 do rodiny domkáře (dům čp. 62) Václava Benedikta (28. 7. 1832 – 27. 4. 1891) a jeho ženy Františky, rozené rovněž Benediktové (14. 4. 1834 – 10. 5. 1918) ze statku čp. 40.⁴² Příjmení Benedikt bylo ve vsi hojně rozšířeno; v roce 1921, kdy je v Malém Boru evidováno 114 popisných domovních čísel, zde bydlelo deset rodin Benediktů.⁴³ Zřejmě pro odlišení se u příjmení stavitele V. Benedikta začala psát varianta *Benedykt*, která se posléze plně prosadila.

V rodině Benediktů z domu čp. 62 se dědila stavební řemesla. Václavův stejnojmenný otec byl zednickým mistrem, děd Matěj († 9. 12. 1870) tesařem.⁴⁴ Není tedy divu, že se Václav Benedykt vyučil zedníkem a časem začal ve stavebnictví podnikat. Ostatně ve stejném oboru se uplatnil i jeho mladší bratr Jaroslav (30. 9. 1876 – 14. 6. 1940), který získal roku 1914 stavitelskou koncesi v Praze. Jeho projekty a realizace byly ovlivněny secesí. Navrhoval například úpravu hlavního průčelí hotelu *Savoy* na Hradčanech (1911) nebo hlavní průčelí pojišťovny *Merkur* na Starém Městě (1924). V období let 1913–1914 byl podle jeho projektu postaven hotel *Imperial* na rohu ulic Na Poříčí a Zlatnické v Praze. Nezapomínal ovšem ani na rodný kraj.⁴⁵ V roce 1925 se kupříkladu zúčastnil soutěže na projekt radnice v Horažďovicích, v níž se spolu s dalšími třemi architekty umístil na třetím místě.⁴⁶

Vratme se ale k V. Benedyktovi. V roce 1893 se přestěhoval do Horažďovic. Mnoho let bydlel ve vlastním domě čp. 151 poblíž Husova sboru u nádraží.⁴⁷ V Horažďovicích si také otevřel stavební kancelář. K jeho realizacím patří například školní budovy v Břežanech (1903) a Miřenicích (1907).⁴⁸ Podílel se rovněž na stavbě spodních pilířů mostu přes Otavu v Horažďovicích.⁴⁹

V neposlední řadě V. Benedykt působil také v samosprávě Horažďovic a účastnil se spolkového života. Roku 1909 a 1912 byl zvolen do městského zastupitelstva. Jako přispívající člen finančně podporoval místní *Jednotu divadelních*

41 Poslední číslice 7 je kvůli korozi nečitelná.

42 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 15, fol. 45, 125, sign. Malý Bor 23, fol. 43, 96.

43 SOA v Třeboni, Okresní úřad Strakonice I, inv. č. 47, kar 47.

44 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 23, fol. 2.

45 Roku 1923 věnoval kostelu v Malém Boru na památku svých rodičů zvon.

46 P. Vlček (ed.): *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách*, s. 56–57. K datu narození srov. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 21, fol. 53.

47 SOA v Třeboni, Okresní úřad Strakonice I, inv. č. 52, kar 52, inv. č. 3055, fas 1179.

48 TUMA, D.: *Průzkum a dokumentace venkovských školních budov založených v 19. století*, s. 107–124. Týž: *Průzkum a dokumentace venkovských školních budov z období od počátku 20. století do konce první republiky*, s. 47–66.

49 Vrchní železná konstrukce mostu byla zadána Leopoldovi Schifauerovi.

Obr. 11. Malý Bor, areál kostela sv. Maří Magdaleny, pohřební kaple rodiny Benedyktovy. Interiér. (Foto D. Tuma, 2017)

ochotníků a v době před první světovou válkou se angažoval v *Kroužku mládežců*.⁵⁰

Dne 10. 2. 1885 se oženil v kostele v Malém Boru s Annou Černou (* 23. 8. 1859), dcerou Jana Černého, sedláka na výminku v čp. 8, a Anny Drhové.⁵¹ Spolu měli dvě dcery – Marii (* 29. 8. 1885)⁵² a Zdeňku (* 28. 3. 1890).⁵³

Marie Benedyktová se provdala 30. 11. 1911 v piaristickém kostele v Praze za důstojníka MVDr. Otakara J. Hružku.⁵⁴ Zemřela 11. 7. 1942 v Horažďovicích. Zpopelněna byla v plzeňském krematoriu,⁵⁵ a její urna, jak je výše zmíněno, se stále nalézá v rodinné hrobce. Mladší Zdeňku Benedyktovou si 15. 11. 1919 vzal za ženu stavitel Alois Kulda (* 22. 7. 1881), rodák z Malého Boru, stavení čp. 9, který bydlel od roku 1910 v Horažďovicích. Svatba se konala opět v Praze, v kostele Panny Marie Sněžné na Novém Městě.⁵⁶ Po smrti manžela se Zdeňka Kuldová odstěhovala v roce 1956 za rodinou do Rybářů u Karlových Varů.⁵⁷ Zemřela 27. 11. 1957 v Chebu.

Manželka V. Benedykta Anna, rozená Černá, zesnula 18. 3. 1918 v Horažďovicích. Pohřbena byla na hřbitově v Malém Boru. Ovdovělý stavitel se pak přestěhoval do domu čp. 213/II v Prácheňské ulici, kde 10. 3. 1925 po krátké nemoci zemřel. O tři dny později byl pochován v Malém Boru.⁵⁸ Uložen byl s největší pravděpodobností již do nové rodinné hrobky, kam patrně nechal nejprve přenést ze hřbitova ostatky své manželky. Krypta je tedy místem posledního odpočinku manželů Václava a Anny Benedyktových, kteří měli křesťanský pohřeb do země.

Obr. 12. Malý Bor, areál kostela sv. Maří Magdaleny, pohřební kaple rodiny Benedyktovy. Klenba s malířskou výzdobou z 2. poloviny 20. století. (Foto D. Tuma, 2017)

Po smrti V. Benedikta se hrobky ujal jeho zeť A. Kulda, stavitel a majitel cementárny. I on se účastnil veřejného životě v Horažďovicích. Stejně jako tchán se v době před první světovou válkou angažoval v *Kroužku mládežců*. V období let 1908–1940 byl aktivním hercem a jistou

50 SMETANOVÁ, J.: *Spolkový život v Horažďovicích 1862–1918*, s. 30, 42. Táž: *Lokální elity v Horažďovicích 1864–1912*, s. 113. BERÁNKOVÁ, M.: *Archiv města Horažďovice 1350–1945 (1955), Dílčí inventář*, 1. díl, s. 30.

51 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 15, fol. 124, sign. Malý Bor 22, pag. 160.

52 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 21, fol. 94. Sběrka druhopisů matrik, kar 21, fol. 9.

53 Marie se narodila v Malém Boru, avšak Zdeňka přišla na svět ve městě Jaslo v rakousko-uherské Haliči, dnes v Podkarpatském vojvodství v Polsku. SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Horažďovice 35, fol. 108. Václav Benedykt v Haliči tehdy pobýval zřejmě pracovně.

54 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Malý Bor 21, fol. 94.

55 SOA v Plzni, Sběrka druhopisů matrik, kar 21, fol. 9.

56 SOA v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, sign. Horažďovice 35, fol. 108. K datu úmrtí A. Kuldy: A. Čáňová, Matriční úřad Horažďovice, ústní sdělení 19. 5. 2017.

57 A. Čáňová, Matriční úřad Horažďovice, ústní sdělení 19. 5. 2017.

58 SOA v Plzni, Sběrka druhopisů matrik, kar 56, fol. 1. Úmrtí Václava Benedykta samozřejmě nezůstalo stranou pozornosti místního tisku. Srov. *Horažďovický obzor*, 10. 4. 1925, s. 36.

dobu též členem výboru *Jednoty divadelních ochotníků*.⁵⁹ Roku 1938 byl zvolen do městského zastupitelstva.⁶⁰ Zemřel 19. 5. 1956 v nemocnici v Sušici.⁶¹

Přes veškeré úsilí se nepodařilo dohledat žádné dokumenty, které by osvětlily okolnosti výstavby pohřební kaple. Nelze tedy s jistotou říci, zda její výstavbu inicioval sám V. Benedykt, jenž byl v dané době již pokročilého věku, nebo jeho zeť A. Kulda, případně oba společně, což se jeví jako nejpravděpodobnější.

Národní památkový ústav navrhl v roce 2017 Ministerstvu kultury, aby pohřební kapli rodiny Benedyktovy v Malém Boru prohlásilo za kulturní památku. Kaple je hodnotnou ukázkou sepulkrální stavby, součástí souboru památek v areálu místního kostela sv. Máří Magdaleny. Dochovala se ve velmi dobrém stavu včetně většiny původních konstrukcí a detailů.

Historický a kulturní, popřípadě i umělecký význam uvedených sepulkrálních památek v Malém Boru, obrázejících dobové vnímání smrti a přístupy k vlastní posmrtné reprezentaci, je pro oblast Horažďovicka nenahraditelný. Náhrobníky z období renesance a baroka v interiéru kostela upomínají na tehdejší šlechtu sídlící v územním obvodu maloborské farnosti a na místní duchovní správce. Svým umístěním potvrzují dobový trend pohřbů privilegovaných vrstev společnosti. Obdobně to platí o kryptě hraběcího rodu Rumerskirchů, zřízené na počátku 19. století. Skutečnost, že Rumerskirchové dali přednost venkovskému kostelu před tradičním pohřebišťem horažďovické vrchnosti, minoritským klášterním kostelem sv. Michaela Archanděla v Horažďovicích, mohla být ovlivněna přeplněním tamější krypty. Rumerskirchové zpočátku pokládali svou kryptu v Malém Boru asi jen za dočasné řešení, jestliže ji již v první polovině 19. století plánovali nahradit prostornější a reprezentativnější stavbou, která však nebyla nikdy realizována.

Pohřební kaple rodiny Benedyktovy se vymyká charakteru dobové místní sepulkrální produkce. Stavby tohoto druhu doznaly největšího rozmachu na konci 18. století a v 19. století, a to zejména na městských hřbitovech. Jednalo se o finančně poměrně nákladná díla, která byla vedle šlechty doménou bohatých měšťanských rodin, průmyslníků a významných osobností. Pohřební neobarokní kaple Benedyktových v Malém Boru z roku 1921 náležitě reprezentuje místního stavitele a jeho rodinu; už jen její umístění na výrazné vyvýšenině vedle kostela, v prostoru původního hřbitova, při dominantní pohledové ose směrem z obce, mělo poukazovat na společenský význam rodiny. Prestižnějším místem posledního odpočinku V. Benedykt

Obr. 13. Malý Bor, areál kostela sv. Maří Magdaleny, pohřební kaple rodiny Benedyktovy. Vstupní dveře. (Foto D. Tuma, 2017)

by zajisté býval byl hřbitov u sv. Jana Křtitele v Horažďovicích, kde se nacházejí hrobky architektů Daniela Mayera a Jindřicha Buby a dalších významných osobností regionálního dění. V. Benedykt ale upřednostnil hřbitov ve své rodné vsi, kde žili a byli pochováni jeho předkové a četní příbuzní.

59 SMETANOVÁ, J.: *c. d.*, s. 31, 42.

60 BERÁNKOVÁ, M.: *c. d.*, s. 32.

61 A. Čáňová, Matriční úřad Horažďovice, ústní sdělení 19. 5. 2017.

Prameny

Archiv hlavního města Prahy (AHMP), Heraldická sbírka (Renzova), sign. AMP K1-5965.

Archiv hlavního města Prahy, Sběrka matrik, sign. PMS N2, sign. ŠT N9.

Archiv Národního muzea (ANM), Sběrka genealogická CH, sign. CH24.

BERÁNKOVÁ, Maruška: *Archiv města Horažďovice 1350–1945 (1955), Dílčí inventář*. 1. díl. Klatovy, Státní okresní archiv, 2004.

Městské muzeum Horažďovice, sign. TA 244d, TA 325.

Národní archiv v Praze (NA), Desky zemské větší 43, 171.

Národní archiv v Praze, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 92, 900.

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. 1. svazek, 1. díl, (ed. JENŠOVSKÁ, Věra), (RBMV). Praha, Academia, 1967.

Registra decimarum papalium čili: Registra desátků papežských z diecezí Pražské, (ed. TOMEK, Wáclaw W.), (RDP). Praha, Královská česká učená společnost, 1873.

Státní oblastní archiv (SOA) v Plzni, Sběrka druhopisů matrik, (nezpracováno), kar. 21, 56.

Státní oblastní archiv v Plzni, Sběrka matrik západních Čech, Církev římskokatolická, sign. Horažďovice 02, (1668–1689), a 35, (1905–1933); sign. Malý Bor 01, (1644–1681), 02, (1670–1703), 12, (1793–1822), 14, (1823–1869), 15, (1828–1865), 21, (1866–1899), 23, (1870–1926), a 25.

Státní oblastní archiv v Plzni, pracoviště Klášter, Velkostatek (Vs) Horažďovice, inv. č. 529, sign. Pub. Pol. XXXV, fasc. 3, kar. 25.

Státní oblastní archiv v Třeboni, Okresní úřad Strakonice I, inv. č. 47, kar. 47, inv. č. 52, kar. 52, inv. č. 3055, fas. 1179.

Státní oblastní archiv v Třeboni, Sběrka matrik, sign. Blatná 17, (1784–1823).

Státní okresní archiv (SOKA) Klatovy, Římskokatolická farnost Malý Bor, (nezpracováno).

Literatura

BARVÍŘ, Jindřich L.: Farnost maloborská u Horažďovic. *Method.* 1886, roč. 12, s. 102–103.

Familienkalender auf das gemeine Jahr 1813. Prag, Franz Geržabek, 1813.

Genealogisches Handbuch des Adels. 54. Band. Glücksburg/Ostsee, C. A. Starke, 1973.

Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser. 82. Jahrgang. Gotha, Justus Perthes, 1909.

Horažďovický obzor. 10. 4. 1925, s. 36.

JOENDL, Johann P.: *Die landwirthschaftliche Baukunst.* 3. Theil. Prag, Johann Ferdinand von Schönfeld, 1829.

KNOLL, Vilém: *Páni z Velhartic, Měli duši zvláštní – trochu drsná zdála se.* Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2015.

KOUTEK, Tomáš: *Románské kostely Čech.* Praha, Brána, 2014.

KUNSTMANN, Hellmut: *Schloss Guttenberg und die früheren oberfränkischen Burgen des Geschlechts.* Würzburg,

F. Schöningh, 1966.

LÍBAL, Dobroslav: *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek.* Praha, Unicornis, 2001.

MENCL, Václav; BENEŠOVSKÁ, Klára; SOUKUPOVÁ, Helena: *Předrománská a románská architektura v západních Čechách.* Plzeň, Západočeské nakladatelství, 1978.

MERAVIGLIA-CRIVELLI, Rudolf J.: *Der böhmische Adel.* Nürnberg, Bauer und Raspe, 1886.

PETRASOVÁ, Taťána: Utopie a pragmatismus osvěcenské architektury: klasicistní hrobky a hřbitovy. In LORENZOVÁ, Helena;

PETRASOVÁ, Taťána: *Fenomén smrti v české kultuře 19. století, Sborník příspěvků z 20. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň 9.–11. března 2000.* Praha, KLP, 2001, s. 65–78.

Persoonlijke gegevens Eduard Vrijher van Rumerskirch [online]. [Cit. 2017-05-15]. Dostupné z WWW:

<<http://www.genealogieonline.nl/west-europese-adel/I1073943960.php>>.

Persoonlijke gegevens Maria Josephine van Stipplin [online]. [Cit. 2017-05-15]. Dostupné z WWW:

<<http://www.genealogieonline.nl/west-europese-adel/I1073943959.php>>.

PROFOUS, Antonín: *Místní jména v Čechách, Jejich vznik, původní význam a změny.* 1. díl. Praha, Nakladatelství Československé akademie věd, 1947.

RÖDL, Volker: Eine fragwürdige Adelserhebung in der Spätzeit des Alten Reiches: J. B. von Rumerskirch. In *Württembergisch Franken.* 86. Schwäbisch Hall, Historischer Verein für Württembergisch Franken, 2002, s. 469–488.

SEDLÁČEK, August: *Českomoravská heraldika, Část zvláštní.* Praha, Česká akademie věd a umění, 1925.

SEDLÁČEK, August: *Hrady, zámky a tvrze Království českého.* 11. díl. Praha, František Šimáček, 1895.

SCHALLER, Jaroslav: *Topographie des Königreichs Böhmen.* 3. Theil. Praha, K. k. Normalbuchdruckerey, 1786.

SMETANOVÁ, Jaroslava: *Lokální elity v Horažďovicích 1864–1912.* Brno 2010. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Diplomová práce.

SMETANOVÁ, Jaroslava: *Spolkový život v Horažďovicích 1862–1918.* Brno 2008. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Bakalářská práce.

SOMMER, Johann G.: *Das Königreich Böhmen: statistisch-topographisch dargestellt.* 8. Band. Prag, J. G. Calve, 1840.

TRAJER, Johann: *Historisch-statistische Beschreibung der Diocese Budweis.* Budweis, F. Zdarffa, 1862.

TUMA, David: Průzkum a dokumentace venkovských školních budov založených v 19. století. *Průzkumy památek.* 2015, roč. 22, č. 2, s. 107–124.

TUMA, David: Průzkum a dokumentace venkovských školních budov z období od počátku 20. století do konce první republiky.

Průzkumy památek. 2016, roč. 23, č. 2, s. 47–66.

Umělecké památky Čech. 2. svazek, (UPČ 2). Praha, Academia, 1978.

VLČEK Pavel (ed.): *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách.* Praha, Academia, 2004.

Summary

Sepulchral monuments inside the church at Malý Bor in the area around Horažďovice

Keywords: Malý Bor — church of St Mary Magdalene — tombstones — Rumerskirch family's crypt — Benedykt family's tomb

The treatise deals with sepulchral monuments inside the church of St Mary Magdalene at Malý Bor (Klatovy district). To begin with, they include tombstones from the Renaissance and Baroque periods, preserved inside the church and

commemorating the landed gentry that used to reside within the parochial district of Malý Bor, as well as the local clergy. Moreover, the treatise mentions the crypt of Count Rumerskirch's family, established in the early 19th century, and their never implemented burial chapel that was scheduled to be built in the churchyard. The most recent monument of the surveyed category inside the church is the 1921 chapel-like tomb, related to the person and family of the local builder Václav Benedykt.

(Translated by Karel Matásek)